

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2008-2009

19 januari 2009

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België
en de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika,
ondertekend in Brussel op 2 maart 2007**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	15
Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen	19
Advies van de Raad van State	23
Ontwerp van decreet	29
Bijlage: Zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika	33

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE BESCHOUWINGEN OVER HET ONTHAAL VAN DE VERTEGENWOORDIGINGEN VAN INTERNATIONALE ORGANISATIES

1. Internationale gouvernementele organisaties en het verlenen van voorrechten en immuniteiten via een zetelakkoord

1.1. *Het belang van de aanwezigheid van internationale gouvernementele organisaties in België*

Het internationale imago en de bekendheid van België worden in belangrijke mate medebepaald door de aanwezigheid van de zetels of verbindingsbureaus van internationale organisaties met duizenden ambtenaren en hun families. België verwerft hierdoor een ruime internationale uitstraling, en ook de economische impact van deze aanwezigheid is aanzienlijk.

Bovendien vormt deze internationale aanwezigheid tegelijk een positieve uitdaging en een opportuniteit, in de mate dat zij mede één van de aanzetten kan zijn voor het ontwikkelen van beleidsinitiatieven op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ordening, mobiliteit en veiligheid die de Belgische samenleving in haar geheel ten goede komen.

Heel wat troeven kunnen uitgespeeld worden, zoals onze uitstekende verbindingen met Europa en de rest van de wereld, de relatief lage immobiliënprijzen en kosten voor levensonderhoud, de meertaligheid van onze bevolking en haar multiculturele samenstelling, het gevarieerde sociaal-cultureel leven en de jarenlange ervaring van de diverse overheden met internationale organisaties en hun personeel.

Waakzaamheid blijft evenwel geboden. Door de uitbreiding van de Europese Unie (EU) en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) dienen zich nieuwe kandidaten aan als gastland voor internationale organisaties. Daarbij bieden zij vaak zeer aantrekkelijke voorwaarden.

Het behoud van de reputatie van België als bevoorrecht gastland van internationale organisaties vraagt

een volgehouden inzet vanwege de verschillende overheden en zal vooral afhangen van het behoud en zo mogelijk de verbetering van de kwaliteit van het onthaalbeleid dat door deze overheden gevoerd wordt ten aanzien van de internationale instellingen en hun personeel.

2.2. *Voorrechten en immuniteiten worden vastgelegd in een verdrag*

De voorrechten en immuniteiten worden vastgelegd in een akte die tot een van de drie volgende types behoort:

- een multilaterale overeenkomst tussen de lidstaten van de organisatie die elke lidstaat verplicht de erin bepaalde voorrechten en immuniteiten toe te kennen aan organen en personeel van de organisatie op zijn grondgebied;
- een bilateraal verdrag: een zogenaamd ‘zetelakkoord’ tussen de organisatie en het betrokken gastland; als het gastland geen lid is van de multilaterale overeenkomst of van de organisatie, of als er geen multilaterale overeenkomst is, of om gewoon duidelijkheid te scheppen naast de multilaterale overeenkomst om de tegenstelbaarheid ten aanzien van derden te benadrukken;
- een aanvullende bilaterale overeenkomst: naast een multilaterale overeenkomst, om aan de organisatie een beperkt aantal bijkomende voorrechten toe te kennen die niet in de multilaterale overeenkomst opgenomen waren.

Het voorliggende zetelakkoord behoort tot het tweede type van akte.

2. De in zetelakkoorden meest voorkomende voorrechten en immuniteiten

België houdt streng aan het algemene beginsel dat de voorrechten en immuniteiten die internationale organisaties en hun personeel genieten, functioneel dienen te zijn: slechts deze voorrechten en immuniteiten worden toegekend die noodzakelijk zijn voor de onafhankelijkheid en de goede werking van de organisatie. Voorrechten en immuniteiten kennen dus een uitzonderingskarakter; zij houden immers per definitie een uitzondering in op de Grondwet en de geldende regelgeving.

2.1. Immuniteit van de organisatie zelf

De internationale organisatie als dusdanig zal immuniteit van rechtsmacht in het gastland genieten. Verder zijn de gebouwen, archieven, briefwisseling en communicaties van de organisatie onschendbaar, evenals de goederen en activa die gebruikt worden voor de officiële werkzaamheden van de organisatie.

2.2. Immuniteit van rechtsmacht voor het personeel

Hier wordt een onderscheid gemaakt tussen personeelsleden met een diplomatiek statuut, internationale ambtenaren en lokaal aangeworven hulppersoneel.

België hanteert als algemene beleidslijn dat enkel aan het hoofd van de vertegenwoordiging van een internationale organisatie en aan diens adjunct de voorrechten en immuniteiten toegekend worden die ingevolge het Verdrag van Wenen van 1969 inzake het diplomatieke verkeer, toegekend zijn aan een lid van het diplomatieke personeel van een zending van een staat. Het hoofd van de vertegenwoordiging van een internationale instelling wordt dus in de rechtspraak gelijkgesteld met het hoofd van een diplomatieke zending van een staat.

De ambtenaren of stafleden van de zetel van de organisatie genieten een beperkte immuniteit van rechtsmacht, namelijk enkel voor handelingen die zij stellen in de uitoefening van hun functie. Die immuniteit blijft ook gelden nadat zij hun functie beëindigd hebben.

Lokaal aangeworven hulppersoneel geniet geen immuniteit.

2.3. Fiscale voorrechten

De fiscale immuniteit van organisaties is gebaseerd op het beginsel van de gelijkheid van staten (een staat kan een andere staat niet belasten via een internationale organisatie) en op het feit dat het gastland geen ongeoorloofd voordeel mag halen uit de aanwezigheid van een internationale organisatie op zijn grondgebied. Bovendien moet een internationale organisatie kunnen beschikken over de nodige onafhankelijkheid.

De vrijstelling van belastingen is absoluut, maar geldt uitsluitend voor het officiële gebruik van de orga-

nisatie: zij geldt enkel voor goederen, bezittingen, inkomsten of uitgaven die noodzakelijk zijn om de organisatie toe te laten haar door het oprichtingsverdrag opgelegde taken te vervullen. Zij kan bijgevolg nooit gelden voor goederen, bezittingen, inkomsten of uitgaven die betrekking hebben op of het resultaat zijn van industriële of commerciële activiteiten. Zij geldt evenmin voor heffingen die slechts vergoedingen zijn voor diensten van openbaar nut (retributies).

De drie hoger vermelde categorieën van personeel hebben ook een verschillend statuut op het vlak van fiscale voorrechten.

Het hoofd van de zetel of de vertegenwoordiging en diens adjunct genieten de fiscale vrijstellingen die aan leden van de diplomatieke vertegenwoordigingen van staten toegekend worden.

De ambtenaren van de organisatie genieten in België enkel vrijstelling van belasting op de lonen en vergoedingen die zij van de organisatie ontvangen, op voorwaarde dat de organisatie zelf een interne inkomstenbelasting heft. In dit geval wordt in het zetelakkoord een bepaling tot het vermijden van dubbele belasting opgenomen. België behoudt zich het recht voor om de lonen en vergoedingen in aanmerking te nemen voor de berekening van de belasting uit andere bronnen (progressievoorbehoud). Dit impliceert dat België in de regel de inkomsten uit andere bronnen dan lonen en vergoedingen in België belast, tenzij een internationale conventie of reciprociteit zou bestaan. België aanvaardt met andere woorden geen ‘exceptie van fiscale woonplaats’. De vrijstelling van inkomstenbelasting geldt bovendien in principe niet voor de pensioenen die organisaties uitkeren aan hun gewezen ambtenaren die in België verblijven.

Het lokaal aangeworven personeel valt onder de fiscale regelgeving in België en geniet bijgevolg geen fiscale voorrechten.

Internationale ambtenaren genieten in principe geen fiscale voorrechten voor hun persoonlijk gebruik. De vrijstelling van inkomstenbelasting is immers strikt genomen geen voorrecht, maar het gevolg van een regeling tot het vermijden van dubbele belasting.

Als uitzondering hierop staat België een beperkte vrijstelling toe bij ‘eerste indiensttreding’. De ambtenaren hebben bij het opnemen van hun functie gedu-

rende twaalf maanden het recht een eerste wagen en meubels en andere goederen nodig voor de inrichting van hun woning, aan te kopen met vrijstelling van belasting op de toegevoegde waarde (btw) en douanerechten. Voorwaarde is dat zij vóór hun indiensttreding niet in België verbleven. Deze vrijstelling is een gunst van het gastland België dat zich daardoor op hetzelfde niveau plaatst als andere gastlanden.

2.4. Sociale zekerheid

Krachtens artikel 3 van de wet op de sociale zekerheid van 27 juni 1969 is het Belgische stelsel van sociale zekerheid voor werknemers van toepassing op alle werknemers in België die met een arbeidsovereenkomst werken op het Belgisch grondgebied voor een in België gevestigde werkgever, tenzij een internationale overeenkomst anders bepaalt.

Aangezien internationale organisaties doorgaans zelf voorzien in een stelsel van sociale zekerheid voor hun personeel, wordt in de zetelakkoorden gewoonlijk een uitzonderingsclausule inzake sociale zekerheid opgenomen.

Daarbij worden volgende beginselen toegepast:

- België kent de vrijstelling van verplichte aansluiting bij zijn sociale zekerheid enkel toe aan internationale ambtenaren die geen Belg of permanent verblijfhouder zijn, waarbij die ambtenaren een ‘optierecht’ krijgen, dit wil zeggen dat zij kunnen aansluiten hetzij bij het stelsel van sociale zekerheid van hun organisatie¹, hetzij bij het Belgische stelsel;
- die optie geldt niet voor ambtenaren met de Belgische nationaliteit of permanente verblijfhouders, die verplicht aangesloten zijn bij het Belgische zekerheidsstelsel, tenzij België reeds gebonden is door een bestaande internationale overeenkomst die op deze regel een afwijking bevat;
- het lokaal aangeworven personeel is steeds aangesloten bij het Belgische stelsel.

¹ Om te kunnen spreken van een eigen zekerheidsstelsel moet het zekerheidsstelsel van de organisatie wel beantwoorden aan de minimumvoorwaarden opgenomen in de conventie nr. 102 van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) betreffende de minimumnormen inzake sociale zekerheid.

2.5. Overige voorrechten

Internationale ambtenaren zijn, voor zover zij in België geen andere winstgevendende activiteit uitoefenen, niet onderworpen aan de Belgische wetgeving inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en inzake de uitoefening door buitenlanders van zelfstandige beroepsactiviteiten. Zij hebben bijgevolg geen arbeidsvergunning nodig om in België te kunnen werken. Zij zijn evenmin onderworpen aan maatregelen ter beperking van de immigratie of aan de inschrijvingsformaliteiten voor vreemdelingen. Dit betekent dat zowel de procedures voor afgifte van een visum als de administratieve verplichtingen bij hun aankomst in België, sterk vereenvoudigd worden.

3. Het concrete onthaal van internationale organisaties en hun personeel

Acties en bijkomende faciliteiten die het imago van België als aantrekkelijk gastland moeten in stand houden of verbeteren, situeren zich voornamelijk op het vlak van het concrete onthaal. Immers, de toekenning van voorrechten en immuniteiten is strikt gebonden aan regels en criteria, zoals hierboven beschreven. De ruimte voor aanvullende voordelen is bijgevolg uiterst beperkt, zoniet onbestaand.

3.1. Gebouwen

Financiële tussenkomsten vanwege de staat voor de huisvesting van internationale organisaties kunnen niet veralgemeend worden, maar worden geval per geval bekeken. De organisatie van het overleg behoort tot de taken van de Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken, Interministerieel Comité voor het Zetelbeleid (ICZ). In geval een organisatie erom verzoekt, kan het ICZ beslissen dat technische bijstand verleend wordt voor problemen met betrekking tot de constructie, het verwerven of het gebruik van kantoorruimte. Ook wordt assistentie verleend bij het volgen van de procedures voor het aanvragen van bouw- en milieuvergunningen. In het belang van een coherent zetelbeleid moeten de strategische beleidsopties van de federale overheid en het beleid inzake ruimtelijke ordening van de gewesten en de lokale overheden permanent op elkaar afgestemd worden.

3.2. Onthaal van het personeel

Een doeltreffend onthaal omvat verschillende aspecten:

- duidelijke informatie over het gastland;
- dienstverlening aan de organisatie en aan de internationale ambtenaren;
- initiatieven die de integratie van nieuwe ambtenaren en hun familie moeten bevorderen;
- aandacht voor de veiligheidsaspecten.

Een belangrijke rol is weggelegd voor de Belgische overheden, en in het bijzonder voor de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenten.

3.3. *Beveiliging van de organisatie*

België moet alle maatregelen treffen noodzakelijk om de onafhankelijkheid en de goede werking van de organisatie te verzekeren. Daartoe behoort onder meer de beveiliging van de gebouwen en de bescherming van prominenten.

3.4. *Ruimtelijke ordening en mobiliteit*

De diverse overheden zijn het aan zichzelf verplicht om in hun beleid terdege rekening te houden met de aanwezigheid van internationale organisaties. Een vlotte bereikbaarheid, beheersing van de verkeersproblemen en de kwaliteit van de leef- en werkomgeving zijn factoren die in belangrijke mate het imago van een gastland mee bepalen. Permanent overleg tussen de betrokken bestuursniveaus is onontbeerlijk om de prioriteiten van de verschillende overheden op elkaar af te stemmen.

4. **Weerslag op de bevoegdheidsuitoefening van Vlaanderen**

Vooreerst geniet elke internationale organisatie die zich in België vestigt, de absolute immuniteit ten opzichte van haar gebouwen en archief. De betreding van de gebouwen is afhankelijk van haar toelating. Ook de toegang tot het archief is onschendbaar.

Deze algemene principes beperken dus de effectieve draagwijdte van normen inzake huiszoeking, uitgevaardigd door het Vlaams Parlement. De Vlaamse overheid is hiertoe bevoegd krachtens artikel 11 van de bijzondere wet van 16 juli 1993 ter vervollediging van de federale staatsstructuur.

Huiszoekingen en onteigeningen ressorteren zowel onder de bevoegdheid van de gemeenschappen en

de gewesten, als onder die van de federale overheid. Enkel voor noodzakelijke onteigeningen zouden de organisaties kunnen ontzet worden uit hun eigendomsrecht. De organisaties mogen in voorkomend geval trouwens niet gehinderd worden in hun werking, een toereikende schadeloosstelling moet onverwijld betaald worden en de overheden in België helpen de organisaties bij de wederinstallatie. Zulke verdragsbepalingen leggen beperkingen en voorwaarden op aan de uitoefening van de onteigningsbevoegdheid van de Vlaamse Regering. Dit is vastgelegd in de Grondwet (artikel 16), de federale en gefedereerde regelgeving, zoals bepaald in artikel 79 van de wet van 8 augustus 1980.

De gewesten zijn bevoegd voor de toepassing van de federale normen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten, met inbegrip van de vaststelling van de inbreuken (artikel 6, §1, IX, 3°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd). Ook hier kunnen bijzondere voorrechten van toepassing zijn.

De belastingen die in aanmerking komen voor vrijstelling liggen hetzij in het federale bevoegdheidsdomein (de personenbelasting bijvoorbeeld), hetzij in dat van de gewesten (artikel 3, financieringswet, bijvoorbeeld het successierecht van rijksinwoners en het recht van overgang bij overlijden van niet-rijksinwoners, de onroerende voorheffing, het registratierecht op de overdrachten ten bezwarende titel van in België gelegen onroerende goederen, de verkeersbelasting op de autovoertuigen en de belasting op de inverteerstelling)².

² De artikelen 3 en 5bis van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten (financieringswet), zoals gewijzigd, bepalen de gefedereerde belastingen en heffingen. Die financieringswet specificeert in zijn artikel 3 de gewestelijke belastingen. De gewesten zijn immers bevoegd, overeenkomstig artikel 4, §1 tot §3, van de financieringswet, om de vrijstellingen van die in artikel 3, 1° tot 12°, opgesomde belastingen te wijzigen, met dien verstande dat voor de verkeersbelasting en de belasting op de inverteerstelling, verschuldigd door vennootschappen, autonome overheidsbedrijven of verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) met leasingactiviteiten, dit slechts kan na een verplicht samenwerkingsakkoord gesloten te hebben zoals bedoeld in artikel 92bis, §2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Voornamelijk de in de tekst hierboven opgesomde belastingen in het kader van de vestiging van internationale organisaties zouden reëel in aanmerking komen voor vrijstelling, gezien de aard van de eerste drie en de laatst opgesomde indirecte belastingen in artikel 3 van de financieringswet (in casu belastingen op spelen en weddenschappen, belasting op de

De organisaties zelf en hun personeelsleden met een diplomatiek statuut worden alleszins vrijgesteld van directe en bepaalde indirecte belastingen op hun activa, inkomsten en goederen, voor zover zij dus bestemd zijn voor het officiële gebruik van de internationale organisatie of met haar werking verband houden.

De toegewezen delen van de opbrengst van andere belastingen zijn geen gefedereerde belastingen: het blijven rijksbelastingen, zoals de financieringswet uitdrukkelijk bepaalt in zijn artikel 6. Het gaat om de personenbelasting en de btw. Vrijstellingen op zulke belastingen blijven dus een federale bevoegdheid, hoewel de gefedereerde overheden hierdoor onrechtstreeks inkomsten zullen derven (artikel 42 en volgende van de financieringswet): als gevolg van dergelijke vrijstellingen verlagen de dotaties en ristonno's.

De retributies zijn van vrijstelling uitgesloten.

5. Gevolgen voor de verdragsprocedure

Zetelakkoorden dienen in principe gemengd verklaard te worden en de procedures te volgen in toepassing van het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen. Het gemengd verklaren van een zetelakkoord staat in functie van het verlenen van immuniteit van goederen van de internationale organisatie, in de mate dat de gemeenschappen of de gewesten bevoegd zijn, en in functie van het facultatief toekennen van fiscale vrijstellingen.

In toepassing van artikel 167 van de Grondwet, betekent dit dat de regeringen van de federale overheden en van de gefedereerde overheden, dus ook de Vlaamse Regering, de onderhandelde verdragstekst moeten goedkeuren. De parlementen dienen hun instemming met het ondertekende zetelakkoord te

verlenen, vooraleer de federale overheid het verdrag internationaal kan ratificeren.

II. TOELICHTING VAN HET ZETELAKKOORD TUSSEN BELGIE EN DE GEMEENSCHAPPELIJKE MARKT VOOR OOSTELIJK EN ZUIDELIJK AFRIKA

1. De Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika (COMESA)

Op 21 december 1981 werd het Verdrag houdende oprichting van een Preferentiële Handelszone (PTA) voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika ondertekend. Die PTA werd opgericht om de handel in de regio te stimuleren door de douanetarieven geleidelijk af te bouwen. Het Verdrag voorzag in de omvorming van de PTA naar een gemeenschappelijke markt, tien jaar na de inwerkingtreding. De oprichting van de PTA en haar omvorming tot een gemeenschappelijke markt waren in overeenstemming met het Actieplan van Lagos (LPA) en de Slotakte van Lagos (FAL) van de Organisatie van Afrikaanse Eenheid (OAE).

Op 5 november 1993 ondertekenden vertegenwoordigers van 21 staten in de Oegandese hoofdstad Kampala de Overeenkomst tot oprichting van een Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika (Common Market for Eastern and Southern Africa, COMESA). De Overeenkomst trad in werking op 8 december 1994. De COMESA werd opgericht als een organisatie van onafhankelijke, soevereine staten die willen samenwerken met het oog op de ontwikkeling van hun natuurlijke en menselijke hulpbronnen ten voordele van hun inwoners en met het oog op de bevordering van vrede en veiligheid in de regio. De COMESA wil economische voorspoed bereiken door regionale integratie.

De voornaamste doelstellingen van de Overeenkomst van Kampala waren:

- gelijkheid en onderlinge afhankelijkheid van de lidstaten;
- solidariteit en collectief zelfvertrouwen;
- een niet-aanvalspact tussen de lidstaten;
- erkenning, bevordering en bescherming van de fundamentele mensenrechten;

→ automatische ontspanningstoestellen, openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken en het eurovignet). Artikel 170, §2, van de Grondwet maakt de gefedereerde overheden principieel bevoegd op fiscaal vlak. De gewone wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd, bepaalt in zijn eerste artikel dat de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en die van het Vlaamse Gewest onder meer gefinancierd worden door een krediet ten laste van de federale begroting, ristonno's van de opbrengst van sommige bij de wet vastgestelde belastingen of heffingen en een eigen fiscaliteit.

- trouw aan de principes van vrijheid en de rechtsstaat;
- streven naar vrede en stabiliteit door de bevordering en versterking van goed nabuurschap;
- de verbintenis om onderlinge twisten op een vreedzame manier te regelen;
- bevordering en instandhouding van een verantwoord en democratisch regeerstelsel.

Op 31 oktober 2000 werd een belangrijke stap gezet in de richting van een douane-unie door de aankondiging in Lusaka dat negen lidstaten van de COMESA (Djibouti, Egypte, Kenia, Madagaskar, Malawi, Mauritius, Sudan, Zambia en Zimbabwe) een vrijhandelszone zouden vormen. Burundi, Rwanda (in 2004), de Comoren en Libië (in 2006) zijn toegetreden tot de vrijhandelszone. De betrokken landen hebben hun nationale douanetarieven afgeschaft en daarnaast werken zij aan de afbouw van kwantitatieve beperkingen en andere niet-tarifaire hinderpalen.

De COMESA telt thans negentien lidstaten³ die samen een oppervlakte hebben van 12 miljoen km² en bijna 400 miljoen inwoners tellen. De lidstaten hebben een grote rijkdom aan mineralen (olie, koper, fosfaten, ijzer, uranium, nikkel en kobalt). Hun gezamenlijk bruto binnenlands product bedraagt ruim 360 miljard US-dollar en zij zijn goed voor een handelsvolume van 159 miljard US-dollar. Elk land is vrij om toe te treden tot de COMESA op voorwaarde dat het grenst aan een lidstaat. In het kader van het Nieuwe Partnerschap voor de Ontwikkeling van Afrika (NEPAD) en de Afrikaanse Unie (AU) streeft de COMESA naar samenwerking met andere regionale organisaties in Afrika. In oktober 2008 bereikten de COMESA, de Oost-Afrikaanse Gemeenschap (EAC) en de Gemeenschap voor de ontwikkeling van Zuidelijk Afrika (SADC) overeenstemming om hun samenwerking te verruimen, teneinde een groot handelsblok te vormen.

Het hoofdkwartier van de COMESA is gevestigd in de Zambiaanse hoofdstad Lusaka. De instellingen van de COMESA zijn:

- op het vlak van beleidsvoering, de Autoriteit (de staatshoofden en regeringsleiders die éénmaal per jaar samenkomen), de Raad van Ministers, het Hof van Justitie en het Comité van de Gouverneurs van de nationale banken;
 - als adviesorgaan, het Intergouvernementele Comité, de twaalf Technische Comités, het Raadgevende Comité van de zakenwereld en andere interessegroepen en het Secretariaat van de COMESA;
 - als instellingen voor de bevordering van de ontwikkeling, de Handels- en Ontwikkelingsbank in Nairobi, het Verrekenkantoor in Harare, de Vereniging van Commerciële Banken in Harare, het Lederinstituut in Ethiopië en de Herverzekeringsmaatschappij in Nairobi.
- De COMESA biedt zijn lidstaten en partners een brede waaier aan voordelen zoals:
- een ruime, geharmoniseerde en meer competitieve markt;
 - een hogere industriële productie en een groter concurrentievermogen;
 - hogere opbrengsten uit de landbouw en meer voedselveiligheid;
 - een meer rationele exploitatie van de natuurlijke rijkdommen;
 - een harmonisatie inzake geld en bankwezen en financieel beleid;
 - betere mogelijkheden op het vlak van transport en communicatie.

2. Algemene toelichting bij het zetelakkoord tussen België en de COMESA

In mei 2005 besliste de Raad van Ministers van de COMESA dat de organisatie een verbindingsbureau zou openen te Brussel. Dit verbindingsbureau zal instaan voor het ontwikkelen van de relaties met de EU en de landen van Afrika, de Caraïben en de Stille Oceaan (de zogenaamde ACS-staten). Het zal de COMESA vertegenwoordigen in internationale onderhandelingen met deze organisaties.

³ Burundi, de Comoren, de Democratische Republiek Congo, Djibouti, Egypte, Eritrea, Ethiopië, Kenia, Libië, Madagaskar, Malawi, Mauritius, Rwanda, de Seychellen, Sudan, Swaziland, Oeganda, Zambia en Zimbabwe.

Uit het oprichtingsverdrag van de COMESA blijkt dat er geen internationaal-juridische bezwaren zijn tegen een erkenning door België van de COMESA als internationale gouvernementele organisatie: de organisatie streeft gemeenschappelijke internationale doelstellingen na, beschikt over eigen instellingen onafhankelijk van de lidstaten en zij is gemachtigd om normen uit te vaardigen. Uit de tekst van het oprichtingsverdrag blijkt eveneens dat zij over een internationale rechtspersoonlijkheid beschikt met de bevoegdheid voor het sluiten van verdragen.

Het voorliggende zetelakkoord bevat de gebruikelijke voorrechten en immuniteiten die aan zetels of vertegenwoordigingen van internationale organisaties in België toegekend worden.

Het zetelakkoord beantwoordt aan de beleidsopties over het onthaal van internationale organisaties. Het bevat bepalingen over aangelegenheden waarvoor de gemeenschappen en de gewesten uitsluitend of naast de federale overheid bevoegd zijn, zodat dit zetelakkoord een gemengd verdrag is.

Het Vlaams Parlement wordt om die redenen verzocht namens de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest zijn goedkeuring te verlenen aan dit zetelakkoord tot toekenning van een eigen statuut voor het in België gevestigde verbindingsbureau van de COMESA.

Momenteel bestaat het verbindingsbureau van de COMESA uit één ambtenaar – tevens hoofd van het Bureau – en een administratieve kracht. Voor zover bekend zijn er geen plannen voor een uitbreiding op korte termijn.

3. Artikelsgewijze toelichting

In de preambule wordt gewezen op het Verdrag tot oprichting van de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika, ondertekend in Kampala op 5 november 1993 en geratificeerd in Lilongwe op 8 december 1994. Het zetelakkoord komt tegemoet aan de wens van de COMESA om in België een Verbindingsbureau (verder ‘het Bureau’ genoemd) te openen. De partijen wensen een overeenkomst te sluiten om de voorrechten en immuniteiten nader te bepalen die vereist zijn voor het functioneren van het Bureau en voor de goede uitvoering door het personeel van zijn opdracht.

HOOFDSTUK I

Rechtspersoonlijkheid, voorrechten en immuniteiten van het Verbindingsbureau van de COMESA

Artikel 1 erkent de internationale rechtspersoonlijkheid van het Bureau.

Volgens artikel 2 genieten het Bureau en de goederen en bezittingen van de COMESA die gebruikt worden voor de officiële werkzaamheden van het Bureau, immuniteit van rechtsmacht. Het Bureau kan daaraan uitdrukkelijk verzaken.

Artikel 3 stelt dat de goederen en bezittingen van de COMESA die gebruikt worden voor de officiële werkzaamheden van het Bureau, niet het voorwerp kunnen uitmaken van opvoering, verbeurdverklaring, inbewaringstelling of een andere vorm van beslaglegging of dwang. In geval van een noodzakelijke onteigening mag de werking niet gehinderd worden en moet België meewerken aan de wederinstallatie van het Bureau.

Artikel 4 kent onschendbaarheid toe aan de archieven van het Bureau in het algemeen, en de documenten in het bijzonder.

Artikel 5 voorziet onschendbaarheid van de gebouwen. De toestemming van de vertegenwoordiger van het Bureau is vereist voor de toegang tot de lokalen. In geval van schade die onmiddellijke beschermingsmaatregelen vergt, wordt die toestemming verondersteld verkregen te zijn. België moet zorgen voor de bescherming van de gebouwen.

Artikel 6 geeft het Bureau de toelating om te beschikken over om het even welke valuta en rekeningen te hebben in eender welke munteenheid, voor zover dat nodig is voor het uitvoeren van zijn taken. België moet toelating verlenen om, in overeenstemming met nationale en internationale bepalingen, het fondsenverkeer te verzekeren.

Artikel 7 verleent vrijstelling van directe belastingen aan het Bureau en zijn bezittingen, inkomsten en andere goederen die aangewend worden voor officieel gebruik. Die vrijstelling geldt niet voor inkomsten uit industriële of commerciële activiteiten die uitgeoefend worden door het Bureau of door een personeelslid dat voor zijn rekening handelt.

Artikel 8 voorziet in de mogelijkheid tot terugbetaling van indirecte belastingen of van de btw bij belangrijke aankopen van goederen of belangrijke uitgevoerde diensten, die strikt noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de officiële werkzaamheden van het Bureau.

De artikelen 9 en 11 stellen het Bureau vrij van indirecte belastingen op respectievelijk goederen en publicaties. Volgens artikel 10 kan het Bureau alle goederen en publicaties invoeren die bestemd zijn voor officieel gebruik.

Artikel 12 bepaalt dat vervreemding van goederen alleen kan gebeuren mits inachtneming van de Belgische regelgeving ter zake.

Artikel 13 sluit vrijstelling uit van belastingen, heffingen en rechten die enkel de vergoeding van diensten van openbaar nut (retributies) betreffen.

Artikel 14 garandeert de vrijheid van communicatie voor officiële doeleinden en vestigt het beginsel van de onschendbaarheid van de officiële briefwisseling.

Artikel 15 stelt dat de voorwaarden en toepassingsregelingen van de artikelen 7 tot 12 en de in artikel 17.1, a), vervatte belastingvrijstelling, vastgelegd worden door de minister van Financiën. Vermits de federale minister van Financiën niet bevoegd is voor het verlenen van vrijstelling van gewestelijke belastingen, moet hier gelezen worden: “de bevoegde minister van Financiën”, om daar ook de gewestelijke minister van Financiën onder te verstaan. In de Nederlandse tekst van het zetelakkoord werd het woord ‘bevoegde’ bij vergissing weggelaten daar waar in de rechtsgeldige Franse tekst wel degelijk sprake is van “le Ministre des Finances compétent”. Een verbetering kan aangebracht worden overeenkomstig het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht. In artikel 19.2 is wel degelijk sprake van de “bevoegde minister van Financiën”.

HOOFDSTUK II

Statuut van het personeel

Artikel 16 stelt dat het hoofd van het Bureau en diens adjunct de diplomatieke voorrechten, immuniteiten en faciliteiten genieten. Hun inwonende echtgeno(o)t(e) en minderjarige kinderen ten laste

genieten dezelfde voordelen als de echtgeno(o)t(e) en minderjarige kinderen van de leden van het diplomatiek personeel.

In artikel 17 staat dat alle ambtenaren en personeelsleden genieten van:

- vrijstelling van belastingen op salarissen, emolumenten en vergoedingen die door de COMESA betaald worden, onder voorbehoud dat België het interne belastingstelsel erkent; België behoudt zich evenwel het recht voor die inkomsten in aanmerking te nemen voor de berekening van de belasting die moet geheven worden op belastbare inkomsten die uit andere bronnen afkomstig zijn; de vrijstelling is volgens artikel 18 niet van toepassing op pensioenen en rentes die de COMESA betaalt aan vroegere ambtenaren en personeelsleden in België of aan hun rechthebbenden, noch op salarissen, emolumenten en vergoedingen die de COMESA of het Bureau betaald heeft aan personeelsleden die aangeworven werden voor minder dan een jaar of die geen vaste betrekking hebben;
- de faciliteiten die toegekend worden aan ambtenaren van internationale organisaties, voor wat de monetaire of wisselreglementeringen betreft;
- vrijstelling van rechtsvervolgning voor daden die zij in hun officiële hoedanigheid verricht hebben; die immuniteit blijft van kracht na de beëindiging van hun functie;
- onschendbaarheid voor al hun officiële papieren en documenten.

Samen met hun samenwonende echtgeno(o)t(e) en inwonende minderjarige kinderen zijn zij ook niet onderworpen aan maatregelen tot beperking van de immigratie of aan de registratieformaliteiten voor vreemdelingen.

Het Bureau brengt de directie Protocol van de FOD Buitenlandse Zaken op de hoogte van aankomst en vertrek van zijn ambtenaren en deelt ook gegevens over die ambtenaren mee.

Artikel 19 bepaalt dat de ambtenaren en personeelsleden van het Bureau het recht hebben om tijdens een periode van twaalf maanden die volgt op de opname van hun functie, meubelen en een persoonlijk voertuig vrij van douanerechten en btw in te voeren

of aan te kopen. De bevoegde minister van Financiën legt de grenzen en toepassingsvoorwaarden van het artikel vast.

Volgens artikel 20 is België niet verplicht om de voordelen, voorrechten en immuniteiten toe te kennen aan eigen onderdanen of vaste ingezetenen, behalve die vermeld in artikel 17.1, a).

De ambtenaren en personeelsleden van het Bureau zijn niet onderworpen aan de Belgische wetgeving inzake tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en inzake de uitoefening door buitenlanders van zelfstandige beroepsactiviteiten (artikel 21).

Artikel 22 stelt dat het Bureau vóór 1 maart van elk jaar aan alle begunstigen een fiche moet bezorgen waarop hun persoonsgegevens staan en de bedragen die hen door het Bureau tijdens het voorgaande jaar betaald zijn, samen met de geheven belastingen. Een kopie van die fiches wordt doorgestuurd naar de bevoegde fiscale administratie in België.

Artikel 23 laat de ambtenaren en personeelsleden van het Bureau die geen Belgische onderdaan zijn of permanent in België verblijven, de keuze aan te sluiten bij de socialezekerheidsstelsels die van toepassing zijn op de ambtenaren en personeelsleden van de COMESA, overeenkomstig de voorschriften van deze stelsels. Dit keuzerecht dient binnen de twee weken na de indiensttreding uitgeoefend en medegedeeld te worden. Het Bureau moet garanderen dat de voordelen niet minder gunstig zijn dan die waarin het Belgische zekerheidsstelsel voorziet. Belgische ambtenaren, personeelsleden en permanente verblijfhouders worden evenals de ambtenaren en personeelsleden die niet gekozen hebben voor de sociale bescherming van de COMESA of geen vaste betrekking bekleden, gedekt door het Belgische zekerheidsstelsel. België kan van het Bureau of de COMESA de kosten terugbetaald krijgen van elke bijstand van sociale aard.

HOOFDSTUK III

Algemene bepalingen

Volgens artikel 24 worden de voorrechten en immuniteiten toegekend in het belang van de COMESA en niet tot het persoonlijke voordeel van de ambtenaren en personeelsleden. Het Hoofd van het Bureau moet de immuniteit opheffen wanneer zij een belemmering kan vormen voor de rechtsbedeling en voor zover zij

kan opgeheven worden zonder de goede werking van het Bureau in gevaar te brengen.

België heeft het recht om voorzorgen te nemen in het belang van zijn veiligheid (artikel 25).

Er is geen immuniteit van rechtsmacht in geval van inbreuken op het verkeersreglement of van schade berokkend door een motorvoertuig. Het Bureau en zijn ambtenaren en personeelsleden moeten zich houden aan alle verplichtingen die de Belgische wetgeving inzake de verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid voor het gebruik van een motorvoertuig, oplegt (artikel 26).

Het Bureau en zijn ambtenaren en personeelsleden werken samen met de bevoegde overheden in België om de goede rechtsbedeling te vergemakkelijken, de naleving van het politiereglement te waarborgen en misbruiken van de voorrechten en immuniteiten te vermijden (artikel 27). Bovendien moeten de COMESA, het Bureau en hun ambtenaren en personeelsleden zich houden aan de Belgische wetten en voorschriften, alsook aan rechterlijke uitspraken die te hunnen opzichte gedaan zijn (artikel 28). België draagt generlei internationale aansprakelijkheid voor een daad of nalatigheid van het Bureau en zijn ambtenaren en personeelsleden (artikel 29).

Alle uiteenlopende standpunten aangaande de toepassing of interpretatie van het akkoord, die niet kunnen geregeld worden door rechtstreeks overleg tussen de partijen, kunnen voorgelegd worden aan een scheidsgerecht dat bestaat uit drie leden. Dit scheidsgerecht regelt zijn eigen procedure (artikel 30).

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 31 stelt dat de partijen elkaar in kennis moeten medelen dat aan hun vereiste procedures tot goedkeuring voldaan is. Het akkoord treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van de laatste kennisgeving. Het akkoord kan via wederzijdse instemming van de partijen gewijzigd worden.

Het akkoord werd opgesteld in het Nederlands, het Frans en het Engels, waarbij de Franse en de Engelse tekst rechtsgeldig zijn.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Gemengd karakter en ondertekening van het zetelakkoord

In zijn vergadering van 30 januari 2007 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van het zetelakkoord vast. Zowel de federale overheid als de gewesten en de gemeenschappen zijn bevoegd.

In dezelfde vergadering werd bepaald dat het akkoord zou ondertekend worden volgens ondertekeningsformule 3. Dat betekent één federale handtekening met volmachten van de bevoegde overheden, in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van de gefedereerde overheden onder de handtekening. De ICBB keurde op 9 juli 2008 het verslag van de WGV goed.

Het zetelakkoord werd op 2 maart 2007 in Brussel ondertekend. Onder de federale handtekening werd de Vlaamse overheid vermeld. De vermelding is er gedrukt en niet met de hand geschreven, wat een erkenning inhoudt van de COMESA.

2. Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SAR iV)

In zijn advies van 30 april 2008 sluit de SAR iV zich aan bij het ontwerp van instemmingdecreet. De SAR iV gaat niet in op de juridisch-technische aspecten van het zetelakkoord, maar maakt volgende opmerkingen:

- de aanwezigheid van (verbindingsbureaus van) internationale instellingen is zeer belangrijk; de SAR iV spoort de Vlaamse overheid aan om zijn mogelijkheden ten volle te benutten;
- de in zetelakkoorden vervatte voorwaarden moeten voldoende aantrekkelijk en internationaal competitief zijn en er moet bijzonder zorgvuldig omgegaan worden met de betrokken instellingen;
- een snelle goedkeuring van zetelakkoorden is belangrijk omdat de betrokken organisatie van de ondertekening van het zetelakkoord tot de inwerkingtreding niet de voorrechten en immuniteiten kan genieten; volgens de SAR iV zou de Vlaamse overheid kunnen overwegen een algemeen decreet

goed te keuren met het oog op soepele oplossingen voor dergelijke overgangperiodes;

- de COMESA is een belangrijke organisatie en Vlaanderen werkt samen met lidstaten als Malawi; door de aanwezigheid van het Verbindingsbureau krijgt Vlaanderen ook hier een aanspreekpunt.

De Vlaamse Regering noteert graag de drie algemene beleidsopmerkingen van de SAR iV. Het beleid van de Vlaamse Regering stemt sinds 1995 overeen met deze opmerkingen.

Wat de suggestie van de SAR iV betreft in verband met het volgen van het federale voorbeeld om op decretale basis fiscale vrijstellingen te verlenen met terugwerkende kracht, repliceert de Vlaamse Regering als volgt. Naar analogie met de federale wetten tot instemming met verdragen, zou een decreet dat rechtsgevolgen verleent aan een verdrag vóór de parlementaire instemming met dat verdrag in strijd zijn met de Grondwet (artikel 167, §§2 en 3). De grondwetgever heeft in 1993 gewild dat zowel verdragen van de gemeenschappen en de gewesten als die van de federale overheid geen gevolgen kunnen hebben vóór de instemming van het betrokken parlement. De onderhandelaars van zetelakkoorden hebben sindsdien een bijzonder belang gehecht aan deze grondwettelijke bepalingen en zij hebben in vele onderhandelingen kunnen voorkomen dat een dergelijk verdrag in werking treedt, vooraleer het bevoegde parlement of de bevoegde parlementen het goedgekeurd hebben. Dit lukt niet altijd en volledig. Enig voortijdig toepassen van zulke verdragen heeft te maken met het feit dat de internationale organisaties die een zetel in België gaan openen of al de facto geopend hebben, meteen na de installatie daarvan wensen te functioneren op een onafhankelijke wijze ten opzichte van de ontvangststaat België en met voldoende rechtszekerheid voor de organisatie zelf en haar personeel, bijvoorbeeld bij het sluiten van een huurcontract voor de zetel in België. Daarom traden sommige zetelakkoorden in werking vanaf hun ondertekening. Dat is echter niet het geval met dit gemengde verdrag tussen België en de COMESA. Niettemin zal de Vlaamse Regering deze grondwettelijke bepaling blijven inroepen in onderhandelingen met het oog op het sluiten van zetelakkoorden.

Met de vierde opmerking van de SAR iV dat het verbindingsbureau van de COMESA in Brussel een nieuw aanspreekpunt voor Vlaanderen betekent, is de Vlaamse Regering het volkomen eens.

3. Advies van de Raad van State

In zijn advies van 13 november 2008 (referte 45.361/1) stelt de Raad van State dat de machtiging die in de artikelen 15 en 20, lid 2, van dit zetelakkoord aan de bevoegde minister van Financiën verleend wordt, onverenigbaar is met het wettigheidsbeginsel in fiscale aangelegenheden zoals dat voortvloeit uit de artikelen 170 en 172 van de Grondwet. Deze machtiging aan de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën is volgens de Vlaamse Regering niet in strijd met het grondwettelijke legaliteitsbeginsel en dit om de volgende redenen.

Op de eerste plaats worden een aantal fiscale vrijstellingen van rechtswege verleend via het verdrag inzake diplomatiek verkeer en de twee erbij horende protocollen (Wenen, 1961; deze drie internationale akten zijn voor België in werking getreden op 1 juni 1968 – verder het Verdrag van Wenen of VvW). Het Verdrag van Wenen kent vrijstellingen toe aan ambassades en consulaten van vreemde staten en aan hun personeel. Welnu, intergouvernementele organisaties, zoals de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika (COMESA) worden, op basis van een wereldwijd aangenomen gewoonte bij internationale relaties, gelijkgesteld met vreemde staten, voor wat het statuut van hun vestigingen en hun personeel betreft.

Het Verdrag van Wenen bevat een aantal dwingende bepalingen over de toekenning van voorrechten en immuniteiten aan de zending van de staat zelf en aan sommige van haar personeelsleden. Zodra de door de organisatie aangesproken staat toelaat dat zij een officiële vestiging op zijn grondgebied mag openen, wordt van deze ontvangende overheid niet verwacht over die bepalingen van het VvW te onderhandelen. Dit blijkt uit het algemene gebruik van de gelijke behandeling tussen staten of tussen internationale organisaties. De internationale gouvernementele organisaties zijn immers samengesteld uit staten. Een staat kan geen andere staat belasten, evenmin via een internationale organisatie. Bovendien heeft een internationale gouvernementele organisatie een persoonlijkheid van internationaal publiekrecht. Bijgevolg kan zulke organisatie naar internationale gewoonte in België niet belastbaar zijn voor zijn officiële werking.

Vandaar dat het Verbindingsbureau van de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika en zijn zendingshoofd vrijgesteld zijn van alle

ationale, gewestelijke en gemeentelijke belastingen en rechten ten aanzien van de gebouwen, met uitzondering van de heffingen en belastingen ter vergoeding van verleende diensten of retributies (analoog met artikel 23, VvW). De rechten en heffingen van de organisaties ontstaan in het kader van de uitoefening van hun officiële werkzaamheden, zijn vrijgesteld van alle belastingen en rechten van de ontvangende staat (artikel 28, VvW). Wat het personeel van de zetels of vertegenwoordigingen betreft, wordt in het VvW een onderscheid gemaakt tussen de personeelsleden met en die zonder diplomatiek statuut.

De ambtenaren met diplomatiek statuut zijn vrijgesteld van alle belastingen en rechten, zowel persoonlijke als zakelijke, zowel nationale, gewestelijke als gemeentelijke belastingen, met uitzondering van retributies, rechten en belastingen op onroerend goed, successie- en registratierechten op onroerend goed (onverminderd artikel 23, VvW), alsook taksen op particulier inkomen en vermogen met bron in de ontvangende staat (artikelen 34, 36, 37, 39 en 42, VvW).

Ook hun inwonende gezinsleden en de administratieve en technische personeelsleden die de nationaliteit van de ontvangende staat niet bezitten, genieten de voorrechten en immuniteiten bepaald in de artikelen 29 tot 36 van het VvW. Deze laatst genoemde categorie van personeel geniet tevens van de vrije invoer van goederen bedoeld in artikel 36, 1°, VvW, naar aanleiding van hun eerste installatie in de ontvangende staat (artikel 37, 2°, VvW).

Bijgevolg zijn de bepalingen van dit zetelakkoord een ononderbroken voortzetting van de sinds decennia gevestigde praktijk die internationale organisaties gelijk behandelt met diplomatieke vertegenwoordigingen van staten. Dit geldt bij uitstek voor fiscale vrijstellingen.

Vervolgens dient opgemerkt dat de fiscale vrijstellingen, kwijtscheldingen en terugbetalingen van de belastingen in het zetelakkoord zelf verstrekt worden (artikelen 7, 8, 9, 10, 11, 12 en 17, lid 1, a), hetzij analoog met de fiscale voorrechten die verleend zijn via het VvW aan staten, hetzij constitutief als zij ten opzichte van het VvW aanvullend zijn. Deze voorrechten worden helemaal niet toegekend door de bevoegde minister. Aan de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën komt het slechts toe de uitvoeringsmaatregelen te treffen voor het toepassen van de verdragsrechtelijke vrijstellingen, kwijtscheldingen of

terugbetalingen van directe of indirecte belastingen die de Vlaamse overheid heft.

Dit zetelakkoord heeft in de Belgische federatie het juridische statuut van een gemengd verdrag. Het akkoord is de essentiële bijlage van het instemming-decreet, en staat hiermee dus gelijk. De decreetgever oordeelt of de artikelen van het zetelakkoord een grondwetsbepaling schenden. De decreetgever oefent precies zijn toezicht in dit verband uit via de beraadslaging en de stemronde over het ontwerp van decreet.

Tot slot stelt de Vlaamse Regering vast dat het verdragsartikel 20, lid 2, niet slaat op Vlaamse fiscaliteit. Bijgevolg wordt de Vlaamse overheid niet aangesproken door dit onderdeel van het bezwaar van de Raad van State.

*De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,*

Kris PEETERS

VOORONTWERP VAN DECREET

**VOORONTWERP****Ontwerp van decreet houdende instemming met
het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en
de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika,
ondertekend in Brussel op 2 maart 2007**

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika, ondertekend in Brussel op 2 maart 2007, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid,
Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN

Strategische Adviesraad internationaal
Vlaanderen
p/a Boudewijngebouw
Boudewijnlaan 30 bus 80
1000 Brussel

De heer Geert Bourgeois
Vlaams Minister van Bestuurszaken, Buitenlands
Beleid, Media en Toerisme
Boudewijnlaan 30 bus 10
1000 Brussel

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk
Advies 2008/8

bijlagen

vragen naar / e-mail

Eva Haeverans

eva.haeverans@iv.vlaanderen.be

telefoonnummer

02 553 54 64

datum

30 april 2008

Betreft: Briefadvies over het ontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika (COMESA), ondertekend in Brussel op 2 maart 2007, en over de bijhorende memorie van toelichting

Mijnheer de minister,

Op vrijdag 21 maart 2008 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet houdende instemming met het bovenvermelde zetelakkoord. De Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: “de Raad”) ontving op 31 maart 2008 per brief de adviesaanvraag. Op zijn vergadering van 30 april 2008 heeft de Raad het onderhavige advies in de vorm van een briefadvies bij consensus goedgekeurd. Het advies zal niet ingaan op de juridisch-technische aspecten van het zetelakkoord, aangezien de Raad erop vertrouwt dat met name de Raad van State zulks zal doen.

Eerst en vooral wil de Raad, in lijn met de nota aan de Vlaamse Regering en de memorie van toelichting, het strategische belang beklemtonen van de aanwezigheid van internationale instellingen en verbindingsbureaus van internationale instellingen op ons grondgebied. Het aanhalen van de banden met internationale organisaties spoort met het streven om Vlaanderen op de wereldkaart te zetten. De fysieke aanwezigheid van (vertegenwoordigingen van) internationale instellingen in ons land biedt belangrijke opportuniteiten terzake. Het lijkt de Raad uitermate belangrijk voor een regio als Vlaanderen om goed gekozen initiatieven te ontwikkelen tot “bonding” en “networking” met al deze (vertegenwoordigingen van) internationale organisaties. De Raad spoort de Vlaamse overheid aan om dit potentieel ten volle te benutten.

In de tweede plaats merkt de Raad op dat het promoten en veiligstellen van België als gastland van (vertegenwoordigingen van) internationale instellingen het imperatief maakt dat de in de zetelakkoorden vervatte voorwaarden voldoende aantrekkelijk en internationaal competitief zijn en dat de praktijk onder deze akkoorden, en de wijze van omgang van alle bevoegde overheden met de betrokken instellingen, bijzondere zorg vergt.

Ten derde: als we ons land aantrekkelijk willen houden als gastland, moeten zetelakkoorden als het onderhavige snel kunnen genegotieerd én geratificeerd worden. Voor de internationale instellingen is hier een vitale nood aan snelheid en rechtszekerheid. Immers, hoewel in de praktijk steeds soortgelijke voorrechten en immuniteiten worden toegekend aan internationale organisaties, maken

deze voorrechten en immuniteiten op dit ogenblik nog niet het voorwerp uit van een duidelijk gevestigd internationaal gewoonterecht dat onafhankelijk van het sluiten van een zetelakkoord van toepassing is. In de periode tussen het sluiten van het verdrag en de internationale inwerkingtreding ervan, die pas na instemming door alle bevoegde parlementen kan plaatsvinden, kan de organisatie dan ook geen beroep doen op deze voorrechten en immuniteiten. Daarom is het van groot belang dat de instemmingsprocedure voor deze akkoorden telkens zo snel mogelijk haar beslag krijgt. In het verleden was dit niet steeds het geval.¹ De Raad juicht het dan ook toe dat de vroegere historische Vlaamse achterstand bij de instemming met zetelakkoorden inmiddels grotendeels is weggewerkt. Niettemin zou de Vlaamse overheid kunnen overwegen om, naar het voorbeeld van de federale wet van 17 februari 2000 met betrekking tot de retroactieve toepassing van bepaalde vrijstellingen uit zetelakkoorden met internationale organisaties, in het interne decretale kader het nodige te voorzien met het oog op soepele oplossingen voor dergelijke overgangperiodes, en daartoe de nodige contacten te leggen en afspraken te maken in het Interministerieel Comité voor het Onthaal van Internationale Organisaties.

Een vierde bemerking betreft de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika (COMESA). Met 19 landen, meer dan 389 miljoen mensen, een gezamenlijk bruto binnenlands product van 275 miljard US dollar en een handelsvolume van 159 miljard US dollar vormt COMESA het grootste “handelsblok” van Afrika. De Raad merkt op dat Vlaanderen nauwe banden heeft met een aantal leden van COMESA: Malawi is een partnerland voor ontwikkelingssamenwerking, terwijl Vlaamse Economische Vertegenwoordigers in onder meer Egypte, Soedan en Libië aanwezig zijn. Het komt de Raad voor dat met de aanwezigheid van het Verbindingsbureau van COMESA in ons land Vlaanderen ook hier een aanspreekpunt krijgt.

Slotsom: gezien het belang van de aanwezigheid van internationale organisaties in België en aangezien het zetelakkoord de gebruikelijke voorrechten en immuniteiten bevat die verleend worden aan internationale organisaties, en gezien het zetelakkoord een gemengd karakter heeft met een weerslag op de bevoegdheidsuitoefening van Vlaanderen, sluit de Raad zich aan bij het ontwerp van instemmingsdecreet.

Hoogachtend,

(getekend)

Prof. dr. Jan Wouters
Voorzitter

¹ Verwezen kan hier worden naar het arrest van het Hof van Cassatie van 12 maart 2001 (*Algemeen Juridisch Tijdschrift* 2001-02, 493), waarin geoordeeld werd dat de Arabische Liga gedurende de overgangperiode van vier jaren tussen de ondertekening van het desbetreffende zetelakkoord en de ratificatie ervan geen beroep kon doen op de erin vervatte rechten.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

LM

KONINKRIJK BELGIË
-----ADVIES 45.361/1
VAN 13 NOVEMBER 2008VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 21 oktober 2008 door de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika, ondertekend in Brussel op 2 maart 2007", heeft het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond⁽¹⁾, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe het Vlaams Parlement te laten instemmen met het zetelakkoord gesloten tussen het Koninkrijk België en de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika, ondertekend in Brussel op 2 maart 2007.

ALGEMENE OPMERKING

In artikel 15 van het zetelakkoord wordt de bevoegde Minister van Financiën gemachtigd om, onverminderd de verplichtingen die voortvloeien uit de verdragen betreffende de Europese Unie en de toepassing van de wetten en voorschriften, de voorwaarden en toepassingsregelingen vast te leggen van de artikelen 7, 8, 9, 10, 11 en 12 van dat akkoord en van de vrijstellingen die voortvloeien uit artikel 17, lid 1, a), van hetzelfde akkoord.

In die artikelen wordt voor het Verbindingsbureau in België van de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika (COMESA) voorzien in een vrijstelling van directe en indirecte belastingen, indirecte rechten of belasting over de toegevoegde waarde (artikelen 7 tot 9 en 11), in het recht op invoer van goederen en publicaties bestemd voor officieel gebruik (artikel 10), in de onvervreemdbaarheid van goederen die eigendom zijn van het Verbindingsbureau (artikel 12) evenals, wat de ambtenaren en de personeelsleden van het Verbindingsbureau betreft, in een vrijstelling

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

van belasting op de salarissen, emolumenten en vergoedingen die aan hen door de COMESA worden gestort (artikel 17, lid 1, a)).

Wat de voornoemde delegatie van bevoegdheid aan de bevoegde Minister van Financiën betreft, heeft de gemachtigde onder meer het volgende verklaard:

"Vooreerst wens ik ten gronde, dus m.b.t. de rechtsvraag die zich hier i.v.m. de Grondwet stelt, te verwijzen naar de verdragsbepalingen van dit akkoord met COMESA waarin het principe van de fiscale vrijstelling wordt vastgelegd (o.a. verdragsartikelen 7 tot 9 en 11). Het verdrag zelf, dat de essentiële bijlage vormt van het ontwerp van decreet, verleent dus principieel de fiscale vrijstellingen in kwestie en niet de bevoegde minister van financiën (...)"

In dat verband dient te worden opgemerkt dat uit het legaliteitsbeginsel in fiscale zaken voortvloeit dat de decreetgever zelf alle wezenlijke elementen dient vast te stellen aan de hand waarvan de belastingschuld van de belastingplichtige kan worden bepaald, zoals de categorieën belastingplichtigen, de grondslag van de belasting, de aanslagvoet of het tarief, en de eventuele vrijstellingen en verminderingen. Een delegatie van bevoegdheid aan de regering - *a fortiori* aan een minister - die betrekking heeft op het bepalen van één of meer van die elementen, is in beginsel ongrondwettig ⁽²⁾.

Zelfs in de interpretatie die door de gemachtigde aan artikel 15 van het zetelakkoord wordt gegeven, heeft de voorliggende delegatie geen betrekking op detailpunten die rechtstreeks aan de minister zouden kunnen worden gedelegeerd, maar betreft deze essentiële elementen van de vrijstelling ("voorwaarden en toepassingsregelingen" van de betrokken bepalingen van het zetelakkoord) die bijgevolg door de decreetgever zelf moeten worden geregeld. De voorliggende bepaling is om die reden niet verenigbaar met de artikelen 170 en 172 van de Grondwet.

Mutatis mutandis kan de voorgaande opmerking worden herhaald voor artikel 19, lid 2, van het zetelakkoord dat bepaalt dat de bevoegde Minister van Financiën de beperkingen en de toepassingsvoorwaarden vastlegt van de vrijstelling van douanerechten en belasting over de toegevoegde waarde bedoeld in artikel 19, lid 1, van dat akkoord.

⁽²⁾ Vgl. Grondwettelijk Hof, nr. 100/2003, 17 juli 2003, B.11.1.

LM

45.361/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessoren van de
	M. TISON,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. D. VAN EECKHOUTTE, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika, ondertekend in Brussel op 2 maart 2007, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 9 januari 2009.

*De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,*

Kris PEETERS

BIJLAGE:

Zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Gemeenschappelijke Markt
voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika

ZETELAKKOORD
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIË
EN
DE GEMEENSCHAPPELIJKE MARKT VOOR OOSTELIJK EN ZUIDELIJK AFRIKA

**ZETELAKKOORD
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIË
EN
DE GEMEENSCHAPPELIJKE MARKT VOOR OOSTELIJK EN ZUIDELIJK AFRIKA**

HET KONINKRIJK BELGIË,
hierna genoemd “België”,

en

**DE GEMEENSCHAPPELIJKE MARKT
VOOR OOSTELIJK EN ZUIDELIJK AFRIKA,**
hierna genoemd “de COMESA”,

GELET OP het Verdrag tot oprichting van de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika, ondertekend te Kampala (Oeganda) op 5 november 1993 en geratificeerd te Lilongwe (Malawi) op 8 december 1994;

TEGEMOET KOMEND AAN de wens van de COMESA om een Verbindingsbureau te openen in België, hierna genoemd “het Bureau”;

VERLANGEND een overeenkomst te sluiten teneinde de voorrechten en immuniteiten nader te bepalen die vereist zijn voor het functioneren van het Bureau en voor de goede uitvoering door het personeel van zijn opdracht;

ZIJN OVEREENGESKOMEN als volgt:

HOOFDSTUK I

RECHTSPERSOONLIJKHEID, VOORRECHTEN EN IMMUNITEITEN VAN HET VERBINDINGSBUREAU VAN DE COMESA

Artikel 1

De internationale rechtspersoonlijkheid en rechtsmacht worden toegekend aan het Bureau.

Artikel 2

Het Bureau, evenals de goederen en bezittingen van de COMESA die worden gebruikt voor de uitoefening van de officiële werkzaamheden van het Bureau, genieten immuniteit van rechtsmacht, behalve in de mate dat het Bureau er uitdrukkelijk aan verzaakt.

Artikel 3

1. De goederen en bezittingen van de COMESA die worden gebruikt voor de uitoefening van de officiële werkzaamheden van het Bureau kunnen niet het voorwerp uitmaken van enige vorm van opvoering, verbeurdverklaring, inbewaringstelling of een andere vorm van beslaglegging of dwang.
2. Indien een onteigening mocht nodig zijn, worden alle gepaste schikkingen getroffen om te verhinderen dat de uitoefening van de werkzaamheden van het Bureau in het gedrang komt. In zodanig geval zou België zijn medewerking verlenen aan de wederinstallatie van het Bureau.

Artikel 4

Het archief van het Bureau en, in het algemeen, alle documenten die aan het Bureau toebehoren of door het Bureau worden bijgehouden, zijn onschendbaar.

Artikel 5

1. De lokalen die uitsluitend worden gebruikt voor de uitoefening van de officiële werkzaamheden van het Bureau zijn onschendbaar. De instemming van de vertegenwoordiger van het Bureau is vereist voor de toegang tot zijn lokalen.

2. Deze toestemming wordt evenwel geacht verkregen te zijn in gevallen van nood die onmiddellijke beschermingsmaatregelen vergt.
3. België zal alle gepaste maatregelen nemen om de lokalen van het Bureau te beschermen tegen indringers of tegen het toebrengen van schade en om te vermijden dat de rust van het Bureau wordt verstoord of haar waardigheid wordt aangetast.

Artikel 6

1. Onverminderd de toepasselijke internationale en Europese Communautaire bepalingen mag het Bureau in België om het even welke valuta in bezit hebben en rekeningen hebben in welke munteenheid ook voor zover dit nodig is voor verrichtingen die aan zijn doelstellingen beantwoorden.
2. België verbindt er zich toe de nodige toelatingen te verlenen om volgens het bepaalde in de toepasselijke nationale reglementen en internationale overeenkomsten, het fondsenverkeer te verzekeren dat nodig is voor de oprichting en de werkzaamheden van het Bureau.

Artikel 7

1. Het Bureau, zijn bezittingen, inkomsten en andere goederen bestemd voor zijn officieel gebruik zijn vrijgesteld van alle directe belastingen.
2. Geen enkele vrijstelling van directe belasting wordt verleend voor de inkomsten van het Bureau die afkomstig zijn van een industriële of handelsactiviteit, die wordt uitgeoefend door het Bureau of door een lid van het Bureau dat voor diens rekening handelt.

Artikel 8

Wanneer het Bureau aanzienlijke aankopen van roerende of onroerende goederen doet of belangrijke diensten laat uitvoeren die strikt noodzakelijk zijn voor de uitoefening van haar officiële werkzaamheden en waarvan de prijs indirecte rechten of BTW bevat, worden, telkens wanneer mogelijk de nodige schikkingen getroffen met het oog op de kwijtschelding of terugbetaling van het bedrag van deze rechten en belastingen.

Artikel 9

Het Bureau is vrijgesteld van alle indirecte belastingen op goederen die hij invoert, of die in zijn naam worden ingevoerd, verworven of uitgevoerd voor officieel gebruik.

Artikel 10

Onverminderd de verplichtingen die voor België voortvloeien uit de verdragen betreffende de Europese Unie en uit de toepassing van de wetten en voorschriften inzake de openbare orde en veiligheid, volksgezondheid of openbare zeden, kan het Bureau alle goederen en publicaties invoeren die bestemd zijn voor officieel gebruik.

Artikel 11

Het Bureau is vrijgesteld van alle indirecte belastingen op de officiële publicaties die voor hem bestemd zijn of die hij naar het buitenland verstuurt.

Artikel 12

De goederen die eigendom zijn van het Bureau kunnen in België niet worden vervreemd, tenzij dit gebeurt onder de in de Belgische wetten en voorschriften bepaalde voorwaarden.

Artikel 13

Het Bureau is niet vrijgesteld van belastingen, heffingen en rechten die alleen de vergoeding van diensten van openbaar nut betreffen.

Artikel 14

Het recht van het Bureau om voor officiële doeleinden verbindingen te onderhouden is gewaarborgd. De officiële briefwisseling van het Bureau is onschendbaar.

Artikel 15

Onverminderd de verplichtingen die voor België voortvloeien uit de verdragen betreffende de Europese Unie en de toepassing van de wetten en voorschriften, worden de voorwaarden en toepassingsregelingen van de artikelen 7, 8, 9, 10, 11 en 12 en de in artikel 17.1 a) vervatte belastingvrijstelling vastgelegd door de Minister van Financiën.

HOOFDSTUK II

STATUUT VAN HET PERSONEEL

Artikel 16

Het Hoofd van het Bureau en diens adjunct genieten dezelfde voorrechten, immuniteiten en faciliteiten als de diplomatieke personeelsleden van de diplomatieke missies. Hun inwonende echtgeno(o)t(e) en minderjarige inwonende kinderen ten laste genieten dezelfde voordelen als de echtgeno(o)t(e) en de minderjarige kinderen van de leden van het diplomatiek personeel.

Artikel 17

1. Alle ambtenaren en personeelsleden van het Bureau genieten:
 - a) vrijstelling van belastingen op de salarissen, emolumenten en vergoedingen die hen door de COMESA worden gestort, met ingang van de dag waarop deze inkomsten onderworpen zijn aan een belasting ten voordele van de COMESA, onder voorbehoud dat België het intern belastingstelsel erkent; België behoudt zich het recht voor deze salarissen, emolumenten en vergoedingen in aanmerking te nemen voor de berekening van de belasting die moet worden geheven op uit andere bronnen afkomstige belastbare inkomsten;
 - b) wat de monetaire of wisselreglementeringen betreft, de faciliteiten die worden toegekend aan ambtenaren van internationale organisaties.
2. De ambtenaren en personeelsleden van het Bureau genieten:
 - a) vrijstelling van rechtsvervolging voor daden die ze in hun officiële hoedanigheid hebben verricht, met inbegrip van hun woorden en geschriften; deze immuniteit blijft van kracht na de beëindiging van hun functies;
 - b) onschendbaarheid voor al hun officiële papieren en documenten.
3. Alle ambtenaren en personeelsleden van het Bureau, hun samenwonende echtgeno(o)t(e) en inwonende minderjarige kinderen ten laste, zijn niet onderworpen aan de maatregelen tot beperking van de immigratie of aan de registratieformaliteiten voor vreemdelingen. Deze afwijking wordt toegekend overeenkomstig de Belgische wetgeving ter zake.

4. Het Bureau stelt de Directie Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken in kennis van de aankomst en het vertrek van haar ambtenaren en personeelsleden en doet mededeling van alle hierna nader omschreven gegevens omtrent haar ambtenaren en personeelsleden:
- a) naam en voornaam
 - b) geboorteplaats en –datum
 - c) geslacht
 - d) nationaliteit
 - e) hoofdverblijfplaats (gemeente, straat, nummer)
 - f) burgerlijke staat
 - g) samenstelling van het gezin
 - h) het stelsel van sociale zekerheid gekozen door het personeelslid

Elke wijziging van de bovenstaande gegevens moet binnen de twee weken ter kennis worden gebracht van de directie Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken.

Artikel 18

Het bepaalde in artikel 17.1 a) is niet van toepassing op de pensioenen en rentes die de COMESA betaalt aan haar vroegere ambtenaren en personeelsleden in België of aan hun rechthebbenden, noch op de salarissen, emolumenten en vergoedingen die de COMESA of het Bureau betaald heeft aan haar personeelsleden die werden aangeworven voor de duur van minder dan een jaar, of die bij de COMESA geen vaste betrekking bekleden gelet op de opdracht en de statutaire regels van deze Organisatie.

Artikel 19

1. Onverminderd de verplichtingen die voor België voortvloeien uit de verdragen betreffende de Europese Unie en de toepassing van de wetten en voorschriften, genieten de ambtenaren en personeelsleden van het Bureau, behalve die als vermeld in artikel 16, het recht om tijdens een periode van twaalf maanden volgend op het tijdstip waarop zij voor de eerste maal hun functie hebben opgenomen, hun meubelen en een motorvoertuig voor persoonlijk gebruik in België vrij van douanerechten en belasting over de toegevoegde waarde in te voeren of aan te kopen.
2. De bevoegde Minister van Financiën legt de beperkingen en toepassingsvoorwaarden van dit artikel vast.

Artikel 20

België is niet verplicht de in dit Akkoord vastgelegde voordelen, voorrechten en immuniteiten, behalve die waarin artikel 17.1 a) voorziet, aan eigen onderdanen of vaste ingezetenen toe te kennen.

Artikel 21

Voor de uitoefening van hun officiële functies bij het Bureau zijn de ambtenaren en personeelsleden van het Bureau niet onderworpen aan de Belgische wetgeving inzake tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en inzake de uitoefening door buitenlanders van zelfstandige beroepsactiviteiten.

Artikel 22

Voor 1 maart van elk jaar zal het Bureau aan alle begunstigden een fiche overhandigen waarop hun naam en adres, het bedrag van de salarissen, emolumenten, vergoedingen, pensioenen of rentes staan vermeld die hen gedurende het voorgaande jaar door de COMESA of door het Bureau werden gestort.

Wat de lonen, emolumenten en vergoedingen betreft die zijn onderworpen aan een belasting ten voordele van de COMESA, vermeldt deze fiche eveneens het bedrag van deze belasting.

Het dubbel van de fiches zal door het Bureau vóór voornoemde datum rechtstreeks aan de bevoegde Belgische fiscale administratie worden doorgestuurd.

Artikel 23

1. De ambtenaren en personeelsleden van het Bureau die geen Belgisch onderdaan of permanent verblijfshouder in België zijn en er geen enkele andere winstgevende activiteit uitoefenen dan die welke door hun officiële functies is vereist, kunnen kiezen voor aansluiting bij de sociale zekerheidsstelsels die van toepassing zijn op de ambtenaren en personeelsleden van de COMESA, overeenkomstig de voorschriften van deze stelsels. Dit keuzerecht dient te worden uitgeoefend binnen de twee weken volgend op de indiensttreding van de ambtenaar of personeelslid. Het moet, binnen dezelfde termijn, worden medegedeeld overeenkomstig artikel 17.4.
2. Het Bureau dient ervoor te zorgen dat de Belgische ambtenaren en personeelsleden en de permanente verblijfshouders evenals de ambtenaren en personeelsleden die niet gedekt zijn door (of niet gekozen hebben voor) de sociale bescherming van de COMESA, gedekt worden door het Belgische sociale zekerheidsstelsel.

3. De COMESA verbindt zich ertoe haar ambtenaren en personeelsleden die een functie uitoefenen in België en die aangesloten zijn bij haar sociale zekerheidstelsels, evenals aan hun samenwonende echtgeno(o)t(e) en inwonende kinderen ten laste zoals vermeld onder artikel 17.3, voordelen te garanderen die gelijk zijn aan die waarin het Belgische sociale zekerheidstelsel voorziet.
4. De personeelsleden, aangeworven door het Bureau, die bij de COMESA geen vaste betrekking bekleden gelet op de opdracht en de statutaire regels van deze Organisatie, worden aangesloten bij het Belgische sociale zekerheidstelsel.
5. België kan van het Bureau of van de COMESA de kosten terugbetaald krijgen van elke bijstand van sociale aard die het mocht hebben verleend aan de ambtenaren en personeelsleden van de COMESA, tewerkgesteld bij het Bureau, die aangesloten zijn bij de sociale zekerheidstelsels die op de ambtenaren en personeelsleden van de COMESA van toepassing zijn.

HOOFDSTUK III

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 24

De voorrechten en immuniteiten worden uitsluitend toegekend aan de ambtenaren en personeelsleden van het Bureau in het belang van de COMESA en niet tot hun persoonlijk voordeel. Het Hoofd van het Bureau dient de immuniteit op te heffen in alle gevallen waarin ze een belemmering kan vormen voor de rechtsbedeling en voor zover ze kan worden opgeheven zonder de goede werking van het Bureau in gevaar te brengen.

Artikel 25

Onverminderd de door dit Akkoord aan het Bureau en aan zijn ambtenaren en personeelsleden verleende rechten, behoudt België het recht om alle nuttige voorzorgen te nemen in het belang van zijn veiligheid.

Artikel 26

1. De personen vermeld in de artikelen 16 en 17 genieten geen enkele immuniteit van rechtsmacht voor de gevallen van inbreuk op de reglementering betreffende het zich in het verkeer begeven van voertuigen of schade berokkend door een motorvoertuig.
2. Het Bureau en zijn ambtenaren en personeelsleden dienen zich te houden aan alle verplichtingen die de Belgische wetgeving inzake wettelijke aansprakelijkheidsverzekering voor het gebruik van een motorvoertuig oplegt.

Artikel 27

Het Bureau en al zijn ambtenaren en personeelsleden werken te allen tijde samen met de bevoegde Belgische autoriteiten om de goede rechtsbedeling te vergemakkelijken, de naleving van het politiereglement te waarborgen en elk misbruik te vermijden waartoe de voorrechten, immuniteiten en faciliteiten waarin dit Akkoord voorziet, kunnen aanleiding geven.

Artikel 28

De COMESA, het Bureau en al hun ambtenaren en personeelsleden dienen zich te houden aan de Belgische wetten en voorschriften en aan de te hunnen opzichte gedane uitspraken.

Artikel 29

België draagt ten aanzien van de werkzaamheden van het Bureau op zijn grondgebied generlei internationale aansprakelijkheid voor een daad of nalatigheid van het Bureau dan wel voor een daad of nalatigheid van zijn ambtenaren en personeelsleden die in het kader van hun functie een daad stellen of nalaten te stellen.

Artikel 30

1. Alle uiteenlopende standpunten aangaande de toepassing of interpretatie van dit Akkoord die niet geregeld konden worden middels rechtstreeks overleg tussen de Partijen, kunnen door één van de Partijen worden voorgelegd aan een scheidsgerecht, bestaande uit drie leden.
2. De Partijen benoemen elk een lid van het scheidsgerecht.
3. Het derde lid van het scheidsgerecht wordt benoemd door beide Partijen na overleg.
4. Het derde lid wordt Voorzitter van het scheidsgerecht.
5. Ingeval geen overeenstemming kan worden bereikt aangaande de persoon van het derde lid van het scheidsgerecht, wordt deze laatste op verzoek van de Partijen benoemd door de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof.
6. Een Partij maakt een zaak bij het scheidsgerecht aanhangig door middel van een verzoekschrift.
7. Het scheidsgerecht legt zijn eigen procedure vast.

SLOTBEPALINGEN**Artikel 31**

Elke Partij stelt de andere Partij ervan in kennis dat aan de voor de inwerkingtreding van dit Akkoord vereiste interne grondwettelijke en wettelijke procedures is voldaan.

Het Akkoord treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van de laatste kennisgeving.

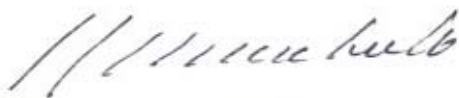
Dit Akkoord kan op verzoek van een Partij worden herzien.

TEN BLIJKE WAARVAN de vertegenwoordigers van het Koninkrijk België en van de Gemeenschappelijke Markt voor Oostelijk en Zuidelijk Afrika dit Akkoord hebben ondertekend.

GEDAAN te Brussel, op 2 maart 2007, in drievoud, in de Nederlandse, Franse en Engelse taal, zijnde de Franse en de Engelse tekst rechtsgeldig.

VOOR HET KONINKRIJK BELGIË:

**VOOR DE GEMEENSCHAPPELIJKE
MARKT VOOR OOSTELIJK
EN ZUIDELIJK AFRIKA:**



Baudouin de la KETHULLE de RYHOVE,
Ambassadeur,
Voorzitter van het I.C.Z.



Erastus J.O. MWENCHACHA,
Secretaris-generaal

“Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”